

Handläggare
Eva Klahr
Kommunsekreterare
Kommunledningsförvaltningen
0140-681 49
eva.klahr@tranas.se

Mottagare
Valnämnden

Översyn av valdistriktsindelning inför valen 2026

Förvaltningens förslag till beslut

att föreslå länsstyrelsen att slå samman valdistrikt Sommen med valdistrikt Tranås Norra i syfte att stärka skyddet av valhemligheten för väljarna i Sommen.

att det sammanslagna valdistriktet benämns ”Tranås Norra-Sommen”.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har återremitterat att-satsen kring valdistrikt Sommen för att valnämnden ska ompröva sitt beslut och ta fram ett nytt förslag som bättre harmoniserar med vallagens intentioner och länsstyrelsens vägledning.

Ett valdistrikt ska omfatta mellan 1 000 och 2 000 röstberättigade, enligt vallagen 4 kap. 17 §. Valdistrikt Sommen har 627 röstberättigade och kommunen har därför uppmanats att se över detta valdistrikt, då det finns risk att valhemligheten röjs.

Beskrivning av ärendet

Valnämndens förslag är att bibehålla valdistrikt Sommen intakt med motiveringen att det finns en *naturlig geografisk avgränsning* till samhället. Denna motivering är inte tillräcklig. Enligt länsstyrelsens bedömning krävs att en sådan avgränsning är av mer betydande karaktär, exempelvis en bergskedja, en ö eller ett större geografiskt avstånd. Detta kriterium uppfylls inte i fallet Sommen.

Valnämnden har därför omprövat sitt beslut. Det handlar om att skydda valhemligheten för väljarna i Sommen. Ett litet valdistrikt med få röstberättigade ökar risken för att enskilda röster kan härledas, särskilt vid personröstning. Det är en grundläggande demokratisk princip att varje väljare ska kunna rösta anonymt och utan risk för röjande av sin politiska uppfattning.

Även vid en sammanslagning med Tranås Norra kommer det att finnas möjlighet att rösta i Sommen på valdagen, genom förtidsröstning. Det visar att Sommen kan behålla sin funktion som röstningslokal, samtidigt som en sammanslagning säkerställer lagkrav och stärker skyddet för valhemligheten.

Lagstöd

Vallagen 4 kap. 17 §.

Beslutsunderlag

Beviljad begäran om anstånd till och med 2025-11-11
Tjänsteutlåtande 2025-10-10, valdistriktsindelning Sommen

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige, därefter Länsstyrelsen i Jönköpings län

Kommunledningsförvaltningen

Eva Klahr
Kommunsekreterare